

Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. de heer/mevrouw Vaste commissie OCW
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Plaats/datum:
Utrecht, 5 december 2014

Kenmerk:
2014.012336/RdB

Onderwerp:
Algemeen Overleg passend onderwijs d.d. 11 december

Geachte mevrouw Wolbert,

Op 11 december 2014 spreekt de Vaste Kamercommissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in een Algemeen Overleg over de voortgang van passend onderwijs. Ter voorbereiding op dit Algemeen Overleg willen de PO-Raad en VO-raad de volgende zaken meegeven.

De voortgangsrapportage laat zien dat de samenwerkingsverbanden per 1 augustus 2014 voortvarend van start zijn gegaan. De PO-Raad en VO-raad hebben het vertrouwen dat de samenwerkingsverbanden hun verantwoordelijkheid nemen om de invoering succesvol te laten verlopen en de ruimte benutten die er bij de invoering van passend onderwijs is ontstaan voor het leveren van maatwerk. De dagelijkse praktijk laat daarvan al goede voorbeelden zien:

PO samenwerkingsverband Holland Rijnland: Vertegenwoordigers van de 13 gemeenten van Holland-Rijnland (onderwijs, leerplicht en transitie jeugdzorg), hun jeugdhulppartners, 3 samenwerkingsverbanden PO en 3 samenwerkingsverbanden VO en ouders verkenden met elkaar hun visie, de wettelijke kaders en beoogde transformatiedoelen voor leerlingen die verpleging, persoonlijke verzorging of begeleiding nodig hebben binnen de nieuwe stelsels en kwamen tot goede afspraken.

VO samenwerkingsverband Sterk VO werkt met de gemeenten Utrecht en Stichtse Vecht aan een goede verbinding tussen passend onderwijs en zorg voor jeugd. De gemeente Utrecht is gestart met buurtteams jeugd en gezin. De buurtteams werken samen met basisscholen. Met de scholen voor voortgezet onderwijs zal worden samengewerkt in een jeugdteam VO. Dit schooljaar wordt hiermee gestart. In het MBO is vorig jaar gestart met een jeugdteam MBO als pilot.

De samenwerkingsverbanden VO Slinge-Berkel en PO Oost Achterhoek en de drie gemeenten Aalten, Oost Gelre en Winterswijk hebben in een unieke samenwerking het

Ondersteuningsteam Jeugd en Gezin opgericht. Generalisten werken sinds mei 2013 binnen de drie gemeenten in één team voor jongeren van 0-23 jaar en hun gezinnen op basis van één methodiek (brede intake, één plan per gezin, versterken gezinsnetwerk) en met één digitaal monitoringssysteem. Iedereen die signaleert dat er iets niet goed gaat met een kind of gezin kan via het digitale aanmeldpunt melden bij het Ondersteuningsteam. Eén van de teamleden gaat vervolgens naar het gezin toe en neemt de regie. Als er specialistischer ondersteuning nodig is wordt deze naar het gezin toe gehaald. Het ondersteuningsteam lid draagt niet over, maar houdt de regie en monitort inzet en resultaten.

De raden vragen de vaste kamercommissie de scholen en samenwerkingsverbanden de tijd en ruimte te blijven geven om passend onderwijs goed in te kunnen voeren waarbij gebruik wordt gemaakt van de hoofdpunten uit het Onderwijsraadadvies "Samen voor een ononderbroken schoolloopbaan".

De beide raden herkennen de *aandachtspunten die in de voortgangsrapportage worden vermeld*. De meest gehoorde zorg, ook bij onze leden, is die over de samenwerking van onderwijs met de gemeenten in het kader van de decentralisaties. Zowel het regulier als het speciaal onderwijs hebben er last van dat niet alle gemeenten duidelijke afspraken over jeugdhulp hebben gemaakt. Wij blijven aandacht vragen voor leerlingen die in het speciaal onderwijs gebruik maken van jeugdhulp. Juist voor deze leerlingen is continuïteit van zorg van levensbelang. Wij roepen zowel onderwijs als gemeenten op het gesprek over de onderwijszorgarrangementen te voeren en op een goede wijze inhoud te geven. Daarnaast wil het onderwijs graag vormgeven aan een meer preventieve inzet van jeugdhulp in de school. Daarmee kan verzwaring van problemen worden voorkomen en kan een ononderbroken schoolloopbaan voor leerlingen beter worden geborgd. De PO-Raad en de VO-raad ondersteunen hierbij van harte het advies van de Onderwijsraad van 7 november jl. waarin wordt gepleit voor een structurele plek van de jeugdhulpverlening binnen de ondersteuningsstructuur van de school. Dit is ook een belangrijk aandachtspunt in de gezamenlijke werkagenda van de raden, OCW VNG, VWS en SZW rond samenwerking onderwijs en gemeenten.

De VO-raad wil in dit verband nog eens nadrukkelijk wijzen op het onderscheid tussen PO- en VO-scholen. De leerlingen van de VO-scholen komen meestal uit een brede regio. Afstemming met alle wijkteams is dan niet goed mogelijk. In dit verband attendeert de VO-raad op de goede ervaring die scholen hebben opgedaan met schoolmaatschappelijk werkers. Schoolmaatschappelijke werkers blijken in staat om preventief vindplaatsgericht op school te werken en als linking pin met de wijkteams te fungeren. Gemeenten en onderwijsinstellingen zouden meer gebruik moeten maken van deze positieve ervaringen.

Een goede aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt is van groot belang. Vooral voor jongeren in een relatief kwetsbare positie vormt de aansluiting en de toetreding op de arbeidsmarkt een bijzondere uitdaging. Het is daarom belangrijk dat het mogelijk wordt gemaakt dat MBO, VSO, PRO en VO voor deze kwetsbare groepen gezamenlijke trajecten kunnen ontwikkelen. Ook hierin ondersteunen de raden het advies van de Onderwijsraad.

Ernstig meervoudig beperkte leerlingen

De PO-Raad en VO-raad brengen de problematiek rondom de ernstig meervoudig beperkte leerlingen (EMB) wederom onder de aandacht. Veel scholen voor speciaal onderwijs moeten de middelen voor deze leerlingen bij veel verschillende samenwerkingsverbanden ophalen en zijn daarnaast afhankelijk van geldstromen buiten het onderwijs. Dit leidt tot enorme bureaucratie voor een beperkt doelgroep. Het onderwijs voor deze groep komt onder druk

te staan. De PO-Raad en VO-raad vragen naar een oplossing om de bekostiging voor een deel van deze afgebakende doelgroep te vereenvoudigen in lijn met de regeling voor cluster 1 en 2.

Residentiële leerlingen

De samenwerkingsverbanden doen er alles aan om de financiën en informatie over leerlingstromen op orde te krijgen. Hierbij vormen de residentiële leerlingen een categorie die tot veel vragen en problemen leidt. Het gaat daarbij om leerlingen die van het ene moment op het andere terugkeren uit bijvoorbeeld een Justitiële Jeugdinrichting en een plaats op één van de scholen nodig hebben en om hele afdelingen van residentiële instellingen die verhuizen van het ene samenwerkingsverband naar het andere. Een samenwerkingsverband kan er op die manier een groep van 30 leerlingen bij krijgen van de hoogste bekostigingscategorie. Het huidige bekostigingssysteem en de daaraan gekoppelde vereveningsafspraken zijn hier niet op berekend en moeten hierop worden aangepast.

Tenslotte geven de leden van de raden zelf aan ook knelpunten te ervaren, dit zijn dan voorbeelden die veelal als opstartproblemen worden gezien. Dit gaat bijvoorbeeld over problemen over de toelaatbaarheidsverklaringen bij verhuizingen of bij de overgang van po naar vo. De raden werken hier onder meer samen aan in het project doorgaande lijnen. Ook is de governance binnen de samenwerkingsverbanden nog een aandachtspunt voor de sector. Dit zijn onderwerpen waar de sectoren zich verantwoordelijk voor voelen om dit zelf en op korte termijn op te lossen door onder meer het geven van voorlichting over en het bieden van ondersteuning op deze onderwerpen.

Wij vragen de Tweede Kamer:

- Geef het onderwijsveld tijd en ruimte om deze stelselwijziging verder vorm te geven. In de eerste fase kunnen zich problemen of incidenten voordoen die natuurlijk moeten worden opgelost. Maar dat hoort bij een dergelijke grote verandering.
- Continuïteit van zorg voor de leerlingen in onderwijszorgarrangementen (onderwijs en jeugdhulp).
- Oog voor de verschillen tussen PO en VO t.o.v. de wijkgerichte hulpverlening en de positieve rol die het schoolmaatschappelijk werk kan spelen.
- Een vereenvoudiging van de bekostiging voor een deel van de afgebakende groep EMB-leerlingen.
- Ruimte voor een gezamenlijk, sector overstijgend aanbod voor kwetsbare groepen in aansluiting op de arbeidsmarkt.
- Een onderzoek naar de (financiële) gevolgen van verhuizing van groepen leerlingen in residentiële instellingen en de terugplaatsing van leerlingen na onderwijs in geslotenheid en de ontwikkeling van voorstellen om deze problematiek op te lossen.

Met vriendelijke groet,

Rinda den Besten
Voorzitter PO-Raad

Paul Rosenmöller
Voorzitter VO-raad